

مجموعه ابو الضحی

ماسوا شایده سندن دلی آملدیوره چاش
برتو حکمت و عرفان ایله تنویره آلس

هر ماه عربی ابتدا سیله اون بشتده نشر اولنور فنون مجموعه سیدر

جزء ۲۴ [فی ۱۵ ربیع الآخر سنه ۱۳۰۲] نسخہ سی ۳ فروش

برکتابك سرگذشتی

کتابك کندی لساندن محکی

برنجی فصل

شاعرک ذهنده

آه ! ای حسیات علویه گویا بکا مودوع ومنحصرسک ! حسیاتمک
جذبات علویه سنه مقاومت ایتمک ممکن اوله میه جقدر. تصوراتم، تخیلاتم، حاصلی
وجدانی اولان بونجه تجلیاتم بنی عرش اعلائی شاعریتده حائر مقام فردانیت
ایده جک. بنده کی مزیات شاعرانه یه هیچ بر فردک معادل دگل مقارن اوله.
بیله جگنه بیله احتمال ویره مم. لطافت مؤدا، نزاکت ادا، رقت معنی، متانت
افکار، خلاوت کفتار، ترتیب تصورده کی علویت، منطقه مطابقت،
افاده ده کی جزالت و حاصلی بری برندن اعلا برچوق مزیات جهتیله یازاجم
اثر کمشوران دوران ایچون دگل افکار علویه اصحابنک مطالعه سنه
شایان اوله جقدر.

لازمه تواضعدن افتراق ایتما مکه برابر دیه بیلیرم که بوعبد عاجز بوزمانک
برفعیسییم. حال بویله ایکن لطافتغزی، شعشعه کفتارمزی اخفایه نهدن مجبور
اولم ! آه ... پدر ! سنک فکرک یالکیز پاره یه منحصردر. برگون اولوب ده
ترجمان حقیقت غزته سی اوغلنسک ذکاسنی، ادب و عرفانی، شاعریتده کی
قدرت خارق العاده سنی مدح و ثنا ایچون ستون ستون مقاله لر نشر ایدرده
سنده گورورسک. اوزمان نصل برعلوی نهاد اولاده مالک اولدیغکی آکلارسک.
بن تجارته می سلوک ایتلی ایشم ؟ حسابلر، رقلر، دفترلر، برنج
غزویلر یله، صابون چواللر یله محاط قسوت افزا، مظلّم ! رطوبت آلود !
مغازه کوشه لرنده افنای عمر عزیز ایتلی ایشم ها ؟ آه پدر آه !

عجبا بوپدرلرک دپسی نهدن بویله افکار شاعرانه دن محروم آدم لر
اولورلر؟ بن تاجر یازنجیسی اولمی ایشم ها! سن هیچ فطرتک مزیات علویه -
سندن محروم اولسه ک نی پستی ادراکاتک محکومی می ایتک ایسترسک؟
اگر سن بنده کی استعداد فطرتک تهیه ایتدیگی پایه اعلا ی شاعریقی
ادراک ایده جک قدر مالک چشم عرفان اولسه ک نی شمیدن اومقام عال العاله
ایصال ایچون قوللر مه قناد طاقارسک .

ایشته صو ک غزلی ده تکمیل ایتدم . باقلم منقد اشعار، معلم نامداراغی
ناجی شیرین کفتار نه ساقز چکنیه جک . هله بن بوغزلده معلم لری ده
سکدم آ؟ فقط درده باق که آفرانقه اشعارده حرف روی یه رعایت اولغنیفندن،
اولتقی شویله طورسون روادف پردازانی طرز عتیق طرفدارانی گبی کهنه
پرورلکله یاد ایلدکلرندن اصل قورقدیغ جهت یگی یتشمه لرک طعن واستهزاسنه
اوغرامق خاطره سیدر . آنک ده ضرری یوق . سانکه آنار آنارلرندن طوغار
طوغماز قولاقلرینه اصل اولان نینی آوازه لرینی فرانسز آقترسلرندن دیگله -
مدیلر آ؟ بونگله برابر قافیه لرده بک لطیف دوشدی . میگون، برخون،
مسکون، محنون، موزون دیگرگون، کانون، جیحون، وارون، آفیون، کمون،
مضمون، قانون، افلاطون . هله کمون همان دیه بیلیرم که شمدی یه قدر هیچ بر
شاعر مزک اشعارنده وارد اولمامشدر . [۱] حتی امرئ القیس نامنه قسم
ایدرم که زمانه شاعر لرینک عمومی، طوبی برآر یه کسه کمونک معناسنی
یتک دگل لفظی طوغری تلفظ ایده مزلر .

شمدی ایش بزم دیوانچه اشعاره بر عنوان لطیف بولمقده، آندن صکرده ده
طبع ایتدیرمک ایچون صاتین آلاحق برکتناجی آرامقده در . اک گوزل، اک
ظریف اسملری ده بزدن اول نشر آثار ایدن شعرا بقالامش . بزم ادیب اریب
همان باشلی باشنه بر شعر دگر ایکی نامی ده کندیبی آلمش (سانشات وجدان)
(صدای دل) بوا یکی گله عادتاً سنوحات شاعرانه دندر . ای بزه نه قالدی؟ عجبا

[۱] مکر که تحت القلمده کاشک صاتان شامیرک دکاشده استعمال اولنه .

بنده (نوا) دیسه‌م ! یامعذبک بری چیقارده اوست طرفه بر (صوغوق) ویاخود آلت طرفه بر (بارد) لفظی قویه‌جق اولور ایسه یارب ! نه عنوان بولسه‌م ؟ (آوازه وجدان) دیرم . هله شونی بولدم . ذاتاً هر شاعرک منظوماتی برر آوازه وجداندر . شمعی ایش کتایجی به قالدی . حریفار اثرمزی ایشیده‌جک اولورلر ایسه حق تمثیلی قازانمق ایچون مطلقاً بر برلریله بوغاز بوغازه گلیرلر آ ؟ لکن بز اعتدال دمی محافظه و منفعتی درپیش ایتلی یزکه حریفارک دام اغفالنه دوشوبده اسیر اولیه‌لم . بوگونکی گونده هر شیئی شاعرانه دوشونه‌بیلیر ایسه کده منافع مادیه‌نی شاعریتدن تجرید ایتلیدر . صحیفه‌سی برلیردن آشانغی بابام اولسه ویرم . یازمه اوله‌رق قرق اوچ صحیفه موجود . مثل بونی ایسترسه سکسان آلتی صحیفه به ابلاغ ، ایسترسه آتیش درت صحیفه به قصر ایدر . اوراسی کندی بیله‌جکی شی . بن قرق اوچ نفر لیرا ایسترم . مقاوله‌مک برنجی - شرطی کتابک غایت نفیس و مزین برقابی حائر اولقانی ایچون مطلقاً مهران ویا هیچ دکلسه طوزلی‌یان مطبعه‌سنده دستکاهه تمثیله وضعی متضمن اوله‌جقدر . هایدی شاعر افندی آرش ! آرش ایلری آرش بزمدر فلاح !

فسمی برازدها سپوره‌یم . شوپانطاولونک دیزنده‌کی لک‌نی ده قالدیرمه‌لی . بوتینک بر طرفی آزاجق چاتلامش . گور یورم البسه‌من سرتا بیازنه چوقدن الوداع ایله اخبار تجدد ایتدیبار ایسه‌ده چوغنی کیتدی آزی قالدی . هله شو قرق اوچ لیرانی اله آلام . کلبه اخزانمندن بر شخص مجهول اوله‌رق خروج ایده‌جگم . فقط بر سردار مظفر کبی بر شاعر شهرت آورا اوله‌رق عودت ایده‌جگم .

ایکنجی فصل

کتایجی آراکلك دکانده (کندی کندینه)

آه ! شوخصایص وجدانیه‌دن بیخبر حریفار شو مختکرلر ! صبا حدنبری باب عالی جاده‌سنده باش اورمدق کتایجی دکانی قالدی . افکار و معلومات

ناشر لری آره سنده بوقدر احمق آدم لرك بولنديغه انسانك اينانميه جنی گليور.
 بو حریف لر اخذ واعطالرينی تشکيل ایدن وسائط عاليه دانه قدر معلومات
 صاحبي دگلد لرلر. شعر! شعر! شعر! بولفظ قاله آلنجيه اوبد بختر
 يوزمزه قارشى خنده زنانه نگاه ايتمكه بيله جسارت ايدورلر. حتی بو تریه
 سزلردن بری اشعارمی طبعه وساطت ايتديگی حالده کنديسنه اوسته قاچ لیرا
 ویره جکمی صور مق گبی برگستاخلقده بولندی. بویه برشی شایان ضحك
 اولماش اولسه انسان اسفندن عادتاً آغلايه بيایر ایدی. آه! پدر! شعر
 خصوصنده بوقدر جهلک ايله برابر شو حریف لره نسبتاً سن عادتاً فضولی
 دگلسه ده روحی بغدادی ویا طالب آمدی عد اولنه بيایر سک. طور
 باقم. ايسته کتابچيلرك قافله سالاری واکثر ادبانك واسطه آناری اولان
 آراکل افندينك ده دكانه كلرك. گورهم سنی شاعر. تأثير حدتدن برشكل
 عباس آلمش اولان سيماکی لطيف برتسعه تهيه ايله وحريفه کال ظرافتله
 بيان مرام ایت. آه! فکر و دكانك عادی بر تاجر قارشيسنده تکاپويه مفتقر
 اولیشی نه قدر سزاوار اسفدر. آمان شو فکری جزؤ دانه قيد ایدهم ده
 آقشام بو عنوان ايله بر منظومه بليغه وجوده گتورهيم. ایچری کیره رک -
 افندم! بنده گر کلام که.

— (کتابچی آراکل دکاننده کی مأمورلردن برینه) سلا نیکده کی وطن
 کتبخانه سنه جب کتبخانه سنک یگر می دردنجی جزؤندن سکسان دانه گوندر کز.
 شاعر — افندم بنده گرک بورایه کلکدن مقصدم.

کتابچی آراکل — مغنی ساده کی کتابچی حسن افندی به الی (فیلقسرا)
 رساله سی (ینه اوکنده کی دفتره باقوب دوام ایدهرک) آنقریه سکر دانه
 معیار سداد، بروسه یه اون آلتی دانه (منسوجات حریره حقنده معلومات
 رساله سی) ارضرومه سکسان دانه (چای وغیر رساله سی) ساقزه (دیشلرک
 حفظ صحتی حقنده وصایای نافعه) رساله گوندر کز.
 شاعر — افندم مساعده ایدره کز.

کتابچی — (بته دفتره باقه رق) مطبعه یه خبر ویرملی . (تفحه الادب)
ایله (صحفه الحلب) ک سکرنجی طبعنه باشلا سونلر . زیرا ایکسندن ده
بك آز قالمش .

شاعر — افندم سزه برشی عرض .
کتابچی — ادرنه یه (گل یاغنك طریق استحصالی) رساله سندن
۱۰۰ عدد گوندرك .

سوق مأموری — بردانه دن بشقه قالماش .
شاعر — افندم مشغول ایسه گزده برازده .
کتابچی — نه ایستورسکز افندم ؟
شاعر — شوگتیردیگم مسوده نی وساطتکزله نشر ایدرک عمومك
استفاده سنه باعث اولور ایسه م کندیمی بختیار عد ایده جگم .
کتابچی — فلسفه یه ویا امور عدلیه دایر برشیدر؟ تأسف ایدرم که
بویله شیاره کیسه پازه ویرمیور . ذاتاً بویولده موده حکمنی آلان اثرلی
اشترایه کیمك پاره سی کفایت ایدر ؟

شاعر — خیر افندم خیر ! بنده گزك اثرم شعره متعلقدر .
کتابچی — اویله ایسه بنده گزی عفو بیورگزر بك مشغولم .
(مأمورلردن برینه) پارسخ بوسندوق شمدی گوندرله لی . گیدرکن مهران
مطبعه سنه اوغرایك ده عاشق چلینك ایکنجی جلدی جیقوب
چیقدیغنی خبر آلك .

شاعر — بلکه بو مسوده نك شمدیلک یالگزر برقمئنی طبع ایتدیرمکه
راضی اولورسکز . شو «بربدختك آلام عشقیه سی» عنوانی پارچه نی ویرهیم .
قرق بش بندن عبارتدر .

کتابچی — (اوشاقلردن برینه خطاباً) آوادیس ! بوندن صکره
صباحلری دکانی بوقدر ایرکن آچیك ؛ زیرا بیهوده ایشلرایچون گلوب
کیدنلره مرام آکلا تمقدن سپارشلری حاضرلامغه وقت بوله میورم .

شاعر — فصل ؟ بزه یوزینی می چویردی ؟ گویا بز هیچ برشی
 سولامشز ! آدم دگلده گولگه ایمشز گبی طورانیور . لکن طور . بن
 البته سندن انتقامی آلیرم . بن (افکار و ذکا مختکرلری) عنوانیه برهجو به
 نشر ایدهیم ده باق . آئی اوقودیغک وقت حدتندن کتابلرینک ال اوست
 رافه قدر صیحرارسک . شو تاجر یورکلی حریفه برنگاه استحقار عطف
 ایتدکن صکره برطور ضرور آمیز ایله یاز یچینک یاندن کچهیم ؛ و بو محصولات
 فکریه مختکرینک معاونده تحقیر آمیز برنگاه عطفیه شو منخوسلارک
 چهره استهزائمالرینه ذره قدر اهمیت و یرمیه رک طیشاری چیقیم . ها شویله !
 جسارتکی طاقن . شمعی ده قیوی آرقه مزدن شدتله قپایلم . (کوت !)
 یاربم بیک شکر ! شو منخوس حریفلرک عذابندن قورتلدق .

اوچنجی فصل

مذبحه ده

بز ضعیف ایدک . حدت ایدیور ایدک . لکن شمعی ده ای برشی
 دوشوندک . زمان بزى آگلایوب ماهیتزی تقدیر ایدنجه به قدر کندی
 کندیمزک ناشری اولمالی یز . صانکه نه ضرری وار ؟ طبع ایچون ایده جگمز
 مصرف نهایت اون آیده اولدچه ابو برتمع ایله برابرینه کیسه مزه گیره جک
 دگلمی ؟ فی الحقیقه شوراده بوراده بزى براز طولاندره جقلرینه شبه
 یوقدر مع مافیه ینه کار وار . ایش برکره انظار عامیه عرض
 اولغنده در . لکن شو مرتبلرده حقیقه جاهل شیرایمش . فصل اولیورکه
 برآدم بودرجه لده کوراولسونده طاءیرینه هاء دیزسون . نالشته (ناطق) یرینه
 (ناحق) اولمش . دقت ایتیه جک اولسه ق طوغریسی پک گوزل برچهره پیدا
 ایدردک . فقط کتابک هیئت مجموعه سی گوز اوکته آلیرسه حیران اولماق
 قابل دگل . عنوانلرمز بیوک حرفلرایله دیزلمش اولدیغندن الی آدیم مسافه دن
 اوقونه بیلیر . یا شو قابک لطافتی . یا کاغذک نفاستی اسممزک خادم ابقای

نام اولان شو ورقاره اوزرنده مطبوع بولمىنىڭ بوايلىك دفعهسى ايسه ده
 صوڭ دفعهسى دگلدرد. شرفىز تزايد ايتىدىڭىز نامىز دى شىرتكىر آفاق
 اوله جىغىدىن، ايلروده اسمىز جىسىم اعلان كاغىدلىرى اوزرنده برىشىر ذراع
 قالغانىده جلى حرفلارله طبع اولته جقدرد. اونه ؟ برىسى اسمىزى آگدى.
 ها مصحح ! مرتبىلردن برىسىلار قونوشىور. طوغرىسى يا ناھىق ايله
 ناطقى فرق ايتىمان جاھل مرتب بوقدر دقايق حكىمىيىنى حاوى نشىيدهدن
 يك چوق شى آگلايه جق. لىكن نه اولور ؟ مولير كىندى اثرلىرىنى
 آتجى قارىيه اوقويوب فكر و مطالعه سنى صورارمىش. كاظم پاشا نوھوسلىك
 زمانىده كى اشعارىنى آيوازه اوقويهرق بىكنوب بىكنىدىگىنى سؤال ايدرمىش.
 ضيا پاشا مرحوم لالاسنه بىلار شىعرنى بىكنىدىرەزمىش. آى ! مصحح
 گولپور ؟ آگلادم. بوذه بر حىوان. آدم سىندە. بىندە طوردم دە
 بوقدر معالىنى شامل اولان ايتىمىك ماھىياتىنى اويله برىخر لايفھىمك
 آگلاماسىندن آز قالدى متأثر اوله جقدرد. ھلە شو صوڭ تحفەيىنى دە كمال
 دقتلە گوزدن كچىرەلم.

دردىنجى فصل

كىتابچى دكانده (كىتاب كىندى كىندىتە)

دردت ھفتە دە كچىدىگى حالده حالا برىسخە بىلار ساتلىدى. غرىبىدر كە
 (بىك) كىتابىندن وعاشق جالى خرافاتىدن يومى يگرىمى بش دانە ساتىلىور.
 آھ ! خلىقنىڭ قىسم اعظمى شىكمپور قىسم متباقىسى دە حسن طبعىتىدن بىخبر.
 بىنم شىدىلىك مدارتسلىتم شاعىرم، ناظمىمىدر. آشنالرىنە اھدايتىمك اىچون يومى
 بش اون دفعە بورايە گلوب بىندن بش اون نىسخە قالدېرمىسنە انحصار ايتىدى.
 بو حال ھىوز بر حىيات اولدىغىمە بر دىلىلدر. كچىن گون دكانە بر قاق بىسانجى
 كىشىدى بىنم شاعىرم دە اورادە بولنىدى ... اللى بىكا طوغرى
 اوزاتىدى ... تحفەلەرمى قارشىدىردىقن سىگرە بر قاق برىنى جھراً اوقودى ...

و بیانچیلره ایشتدیرمک ایچون بو کتاب پک فوق العاده برشی ایمش ... هله شو پارچه سی نه لطیف ؟ نه سلاست ؟ نه تناسب الفاظ ؟ دیدکدن صکره کتابچی به گوزیله اشارت ایدرک بو کتابک فیائی ندر ؟ نصل ؟ یارم محیدیه می ؟ بو قدر لطافت، بو قدر زینت ایله اون غروشه نصل ویریلیور ؟ شوندن ایکی دانه ویر .

نه فائده که بیانچیلر دیسیه یی یوتمدیلر . حریفلریا صاغر ایدیلر و یا خود مدینتک درکه سفلاسنده بولنیورلر ایدی . بریسی چفتچی ایمش گبی بر ذراعت کتابی، او بری ده پک ایی بیلورم مختصر بیله او قومامش ایکن طوودی ده بر مطول آلدی . طور باقم . بر طشره لی گلیور . هرشی کندیسنه شایان حیرت گورندیگندن والهانه خرامان اولیور . شمعی کتابره دقت ایتمگه باشلادی . الحمد لله الی بکا طوغری اوزاندی . قلم مسرتله حرکتی آرتر مرغه باشلادی . چشم کبود قامیله بنی معاینه ایدیور . ای شخص خاطر نواز سنی نه قدر سومگه باشلادم .

کویلی — کتابچی افندی ! بزم چو جق بو کتابدن او قوموق او گرنه بیلورمی ؟ کتاب — آه ! شمعی حیرتمدن طونه جغم . مکر بنی الفبا جزوی ظن ایدیورمش . شو کویلیر نه قدرده محدود فکری حریفلر در . هر گوردکاری کتابی الفبا جزوی ظن ایدرلر . آه ! شاعرم بنم نه قدر اضطراب ایچنده اولدیمگی بیلسه .

بشنجی فصل

غزیه خانه ده مؤاذلرک ماصه سنده

بز همان اوتوز کتاب اولدیمغز و هر بر مرک یاننده محرره توصیه ایچون بر صورت تعظیمکارانده یازلمش بر مکتوب بولسدینی حالده شو ماصه نک اوزرنده محررک نظر التفاته قاج گونلدر که انتظار اتمکده یز .
علوم و معارفک قبله غمسی حکمنده اولان مؤاخذ فصیح البیان صندالیه سنده

آیاقلربی اوزاتمش اولدینی حالدہ اوتوروب صاووردینی توتون دومانلرله
اوطه سنک ایچنده طبقات سمابه نظیره لریایور . آه ! ینه انتظار ، ینه
قسوت قلب . لکن طور ! طور ! طور باقلم . ظالم خواب وخیالندن
اویانیور . بزه طوغری توجه ایدیور . بزه ملتفتانه برنظار عطف ایدیور .
شمعی بنی مطالعه یه اورتبه طاله حق کهرقمامک هپسینی اونوته حق ، اوصاحب
فکر عالیدر . یارین غزته سنده بنم حقمده ایکی اوج ستون گوریله جکدر .
عالیجناب آدم . سکا شکرانمی عرض ایتمگه امکان اولسه . بنی ینه ماصه سنک
اوسته براقدی . نه دیمک ؟ آمان یارب ! ایچری یه بریهودی گیردی .
النده برتزازوار . آمان ! آمان !! بونه اوله حق ؟ همیزی اوپیس ترازونک
گوزینه طولدیردی . ایواه ! فرسوده کتابلر صاتان یهودی ایمش !

آلتنجی فصل

فرسوده کتابلر صاتیلان دکانده

آلتمش پارهلق کتابلره مخصوص صندوقده ! بن ! بن ها ! بوصندوقک
ایچنده ب . س امضالی بررومانک اودکانده بولنان اوچنجی جلدینک یاننده
اوستوموده ده بغدادده باصلمش وقابی ییرتلش [خواجه اول] اسخنده برکتاب
وار . اوخ هله بریسی قارشیدردی . هله اوکوفلی کتابلرک آره سندن براز بعید
دوشدم . تأسف اولنور . بررشیدیملی شمعی [قاری قوجه] مصالندن برکتاب
آلدی . برقادین ده [ریوزنده برملک] حکایه سی آلیور . بنی کیمسه ایسته میور .
شوآنده بریسی بگا الی اوزاندی . سکا تشکر ایدرم ای بنی بواسارت
سفیلانده دن قورتارمغه عزم ایدن عالی جناب ! ایواه ! مکر بگا اوزانیلان
ال ظالم اسکچی یهودینک ایمش . آلدی بنی یره اوریور (سفیل مال ! ...)
دیور . (سنی یازانک الی قیرلسون) دیور . آی بنی قالدیردی ! یگرمی پارهلق
کتابلره مخصوص اولان رافه قویدی . حق ده یوقمی یا ؟ ایچنده آفون قافیه سنده
شعر اولان برکتاب ایشته بویله رافلرده خاموشانه چورور گیدر .

یدنجی فصل

بقال دکاتنده

آه ! شکوفه نوبهار عنوانی قصیده مک ایکنجی صحیفه سسندن یاریم
کله قاشرینه برستره یایدیلر . (حاجی بابا) ردیفنده اولان غزلیم برپارچه
یاصدیرمه یه یتاق اولدی . نوبهار غزلیم ایکی صوجق پارچه سنه صارلدی .
ایشته بریسی ده گلدی موم ایستور . مومی بنم شعله جواله عنوانی
قصیده مک ایلك صحیفه سنه صاردیلر . آمان یارب ! مومی آلان آدم بنم شاعرم !
بنی نظم ایدن . یعنی بنم والدم . بیچاره آدم ! نه حزن افزا برسیا پیدا
ایتمش ! یا قیافتی ؟ کویا البسه سی سیمای حزن افزاسندن اقتباس کدورت
ایتمش . آه ! بنی طانیدی . برگوز یاشی ده بنم یدنجی ستمک برنجی کلمه سی
اولان بدبخت لفظنه اصابت ایتدی .

نتیجه

دوندک طولاشدق ینه بورایه عودت ایتدک . پدرک تمامیه حتی
وارمش . برانسان ایشنه شعر ایله باشلار ایشه نهایی ینه برنججی مغازه سنه
چیقار . وقتیه بقاللق ایله ایشه باشلایه ایدک شووقت که ولتمزده ایستدیگمز
قدر شعر ایله ده اشتغال ایده ییلیر ایدک . آه ! هوس شبات ! دائماً خیالات
آردندن قوشار ، دائماً حقیقتدن تباعد ایتک ایسترسک . وقتیه شعره هوس
ایتمیان پدرلرک حالا شعرک عدوا کبری اولدقارینک سر و حکمتی شمعی
ادراک ایتمکه باشلادم .

فائده لی برطریق تنویر

انسان کیجه ایله گوندوزدن مساوات اوزره استفاده یه لزوم گوره رک ،
باقلسه منحصراً خواب و راحت مخصوص اولان کیجه نک اوانلندن برمقدارینی